

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/21/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818203455
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3818203455.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci nesvojprávnej U. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., W. XX/X, zastúpenej opatrovníkom Q. V., K. W. XX, V., v konaní zastúpenej procesným opatrovníkom Mgr. U. Z., vyššou súdnou úradníčkou R. súdu V., o návrhu na zmenu opatrovníka nesvojprávnej, na odvolanie Q. V. proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 14.01.2019 č.k. 5Ps/5/2018-79 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh Q. V. na zmenu opatrovníka nesvojprávnej U. S., nar. XX.XX.XXXX. V rozhodnutí uviedol, že navrhovateľ - Q. V., ktorý bol nesvojprávnej U. S. ustanovený za opatrovníka, sa svojím návrhom domáhal, aby ho súd zbavil funkcie opatrovníka a za nového opatrovníka pre nesvojprávnu navrhol X. S., syna nesvojprávnej. Návrh odôvodnil tým, že z jeho strany bola vôľa plniť si povinnosti vyplývajúce z funkcie opatrovníka, avšak problém je v nemožnosti, resp. marení plnenia funkcie a odmietaní oprávnení a povinností opatrovníka zo strany tretích osôb. Uviedol, že bez akejkoľvek odozvy zostala jeho výzva bývalej opatrovníčke nesvojprávnej, ako aj požiadavka o súčinnosť zaslaná na ÚPSVaR V., OR PZ V., ale aj Okresný súd V.. Bez uvedených subjektov, ale aj ďalších orgánov a inštitúcií Q. V. nie je schopné plniť súdom stanovené oprávnenia a povinnosti opatrovníka nesvojprávnej. Poukázal pritom na skutočnosť, že za ostatné roky nemá vedomosť o zdravotnom stave nesvojprávnej - či už fyzickom alebo psychickom, nemá vedomosť, kto sa o ňu stará, kde sa nesvojprávna zdržuje, kde a či žije. Jeho snaha vybaviť nesvojprávnej sociálne zariadenie a umiestniť ju v ňom kvôli poskytnutiu faktickej starostlivosti je nereálna, pretože v súvislosti s tým potrebuje lekársky posudok na zistenie zdravotného stavu nesvojprávnej, jeho posúdenie a určenie stupňa odkázanosti, k čomu je potrebný osobný kontakt. Navrhovateľ ďalej uviedol, že starobný dôchodok (predtým invalidný dôchodok) sa pre nesvojprávnu reálne nepreberal od mája 2012 a navrhovateľ ako opatrovník pri tomto stave zotrval, pretože čiastku povolenú na disponovanie (5,- eur týždenne) nesvojprávnej reálne nemôže odovzdať ani posunúť do jej dispozičnej sféry a nevie ani žiadnym iným spôsobom zabezpečiť užívanie dôchodku ňou alebo v jej prospech. Priebežne sa snažil dostupným spôsobom skontaktovať s nesvojprávnu v mieste jej trvalého bydliska, opakovane tu jeho zamestnanci vykonali obhliadky, ale ani v jednom prípade nebolo možné zistiť, či sa nesvojprávna v tomto byte nachádza, okná na byte boli zatvorené, na zvonenie nikto neotvoril, susedia sa odmietali vo veci angažovať, neboli prístupní na akýkoľvek kontakt. Vzhľadom k týmto skutočnostiam navrhovateľ žiadal, aby bol zbavený funkcie opatrovníka nesvojprávnej a za nového opatrovníka navrhol X. S., syna nesvojprávnej, ktorý je prihlásený k pobytu na rovnakej adrese ako nesvojprávna, a preto je reálny predpoklad, že X. S. nesvojprávnej pomáha a poskytuje jej základné osobné potreby.

2. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrhu opatrovníka nie je možné vyhovieť. Vypočul navrhovaného opatrovníka X. S., ktorý v konaní uviedol, že za súčasného stavu odmieta vykonávať funkciu opatrovníka svojej matke. Požadoval, aby najskôr bol odstránený protiprávny stav vydraženia bytu nesvojprávnej ako osobitne chráneného subjektu práva a nevyplácanie dávky

sociálneho zabezpečenia s príslušenstvom nesvojprávnej. V konaní namietal skutočnosť, že by navrhovateľ bol riadne ustanovený ako opatrovník nesvojprávnej, podľa neho jeho matka žiadneho opatrovníka nemá, je právne mŕtva. Z jeho výpovede bolo zistené, že v súčasnosti on zabezpečuje faktickú starostlivosť o nesvojprávnu. Súd oslovil aj ďalších príbuzných nesvojprávnej, a to deti B., pričom ani jeden z oslovených na výzvu súdu nereagoval. J. V. (vnučku nesvojprávnej) súd neoslovoval, keďže v predchádzajúcom konaní sa v súvislosti s opatrovníctvom nesvojprávnej vyjadrila zamietavo a uviedla, že osobu nesvojprávnej ani nepozná. Súd citoval ust. § 272, § 274 ods. 1,2, § 277 ods. 1,2 Civilného mimosporového poriadku, § 26, § 27 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka a uviedol, že z výpovede osoby, ktorá bola navrhnutá ako nový opatrovník, t.j. syna nesvojprávnej X. S. vyplynulo, že on síce fakticky poskytuje starostlivosť nesvojprávnej, ale nesúhlasil s tým, aby jej bol súdom ustanovený za opatrovníka. Vzhľadom k jeho výslovnému nesúhlasu nie je možné X. S. ustanoviť do funkcie opatrovníka pre nesvojprávnu proti jeho vôli, nakoľko by to bolo v rozpore so zásadou, že nikoho nemožno nútiť, aby proti svojej vôli zastupoval inú osobu. Súd nezistil žiadnu inú osobu z rodinných príslušníkov nesvojprávnej, ktorá by mala záujem vykonávať túto funkciu. Za tejto situácie nemal súd inú možnosť, ako návrh doterajšieho opatrovníka zamietnuť, keď poukázal na to, že nie je prípustné, aby nesvojprávna bola ponechaná bez akéhokoľvek zástupcu, ktorý by za ňu konal, tak, aby boli vytvorené predpoklady jej plnohodnotného vystupovania v právnych vzťahoch a tým aj predpoklady dôstojnej existencie. Poukázal na rozhodnutie v konaní vedenom pred Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 12Ps/1/2015, podľa ktorého v prípade, že nie je možné nesvojprávnu ustanoviť za opatrovníka príbuzného tejto osoby a ani inú osobu, ktorá by spĺňala podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, vznáša oprávnenú požiadavku na obec, ako v zásade najbližšiu univerzálnu verejnú komunitu nesvojprávneho, aby sa postarala o svojho člena. Opätovne, ako v predchádzajúcom konaní, súd uviedol, že do úvahy tu v prvom rade prichádza najmä žiadosť o pomoc adresovaná polícii, ako operatívne riešenie veci a v prípade potreby zabezpečenia osobného kontaktu s nesvojprávnu prichádza do úvahy aj žiadosť o poskytnutie súčinnosti zo strany vlastníka bytu, v ktorom sa nesvojprávna má zdržiavať.

3. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ - Q. V., ktorý žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že ho z funkcie opatrovníka odvolá a do funkcie nového opatrovníka ustanoví X. S.. Opätovne vyslovil názor, že nie je možné od neho spravodlivo požadovať, aby plnil oprávnenia a povinnosti z jemu ustanovenej funkcie vyplývajúce, keď plnenie súdneho rozhodnutia nespočíva vo vôli, či nevôli, resp. ochote, či neochote opatrovníka, ale ich problém spočíva v nemožnosti, resp. v marení funkcie a odmietaní jej výkonu zo strany tretích osôb. Bol toho názoru, že zotrvanie Mesta V. vo funkcii opatrovníka nesvojprávnej U. S. je potrebné prehodnotiť a posúdiť tento prípad individuálne, nielen z pohľadu všeobecne platných pravidiel, či predpisov. Ako ďalší argument zdôvodňujúci podanie odvolania uviedol skutočnosť, že počas súdneho konania sa navrhovateľovi podarilo zistiť neznámy pobyt ďalšieho rodinného príslušníka, a to syna nesvojprávnej B., pričom mesto navrhovalo, aby bol menovaný zvažovaný ako prípadná ďalšia osoba ustanovená za nového opatrovníka. Účasť a vypočutie na pojednávaní v predmetnej veci danej osoby nebola zabezpečená, čo považuje za to, že v tejto časti nebol dôsledne vykonaný nimi navrhnutý dôkaz. Ďalej poukázal na to, že okrem už prebiehajúcich a aj skončených súdnych konaní, ktoré sú uvedené v pôvodnom návrhu, v súvislosti s nesvojprávnu boli podané a mestu ako opatrovníkovi doručené ďalšie dva žalobné návrhy, a to žalobný návrh na vypratanie bytu, v ktorom má nesvojprávna hlásený trvalý pobyt, ktorý podal súčasný vlastník bytu a ďalší návrh rovnako súčasného vlastníka, ktorým sa domáha na nesvojprávnej zaplatať bezdôvodného obohatenia za užívanie bytu bez právneho dôvodu. Aj tieto súdne konania sú pokračovaním ťažko riešiteľnej situácie mesta ako opatrovníka súvisiacej s nesvojprávnu, ktorú má mesto povinnosť zastupovať pred súdom v predmetných veciach a má ju chrániť tak, aby neutrpela žiadnu ujmu na svojich majetkových a ostatných právach, pričom skutočný stav je taký, že mesto nevie a nemôže sa objektívne a kvalifikovane s uvedením rozhodujúcich skutočností a s potrebným označením dôkazov na preukázanie svojich tvrdení zodpovedne vyjadriť a zaujať právne stanovisko v súlade so zákonom a s povinnosťou vyplývajúcej z funkcie opatrovníka.

X. X. S. na základe výzvy súdu sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril písomným vyjadrením, v ktorom uviedol, že rozhodnutie v predmetnej veci mu bolo doručené v rozpore so zákonom. Rozsudok o osobnom stave osobitne chráneného subjektu práva porušením zákonných povinností revízneho súdu v I. (povinnosť nariadiť hlavné pojednávanie, povinnosť predvolať všetkých účastníkov konania nesporného a povinnosť preskúmať všetky výroky rozhodnutia), nadobudol formálne a materiálne znaky trestnej činnosti. Opatrovnícky sudca JUDr. Y. Q. a prokurátorka z úradnej povinnosti neoznámili a neprekazili trestnú činnosť senátu odvolacieho súdu. Y. Q. v trestnej účasti s Q. V. a ÚPSVaR v V.

porušovali povinnosti dozoru formálneho a materiálneho výkonu funkcie opatrovníka na právne úkony obete ich zavinenia. Obe sprisahania spolupáchateľov lúpežnej vraždy v štádiu pokusu olúpili najmä o právnu ochranu dôchodkového zabezpečenia, vlastníckeho práva, zdravotnej starostlivosti, nároku na funkciu opatrovníka na fyzické úkony - teda hmotných a procesných práv. Prokuratúra ako celok zlyhala a padla pri ochrane objektívneho práva SR. Ex sudkyňa JUDr. S. B. je účelovo nastrčená tzv. zákonná sudkyňa obdareným a vydareným JUDr. Y. B., aby prekryla a násilne legalizovala trestnú súčinnosť vyššie uvedených deviantov. Q. V. nedisponuje právnou subjektivitou. JUDr. S. Q. a spol. si uzurpovali moc obyvateľov samosprávy, menšinou oprávnených voličov.

5. Podľa § 26 Občianskeho zákonníka, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za nich zákonní zástupcovia.

6. Podľa § 27 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník. Ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

7. V preskúmvanej veci z predložených listinných dôkazov vyplýva, že U. S. bola rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 13Ps/14/2004-36 zo dňa 23.11.2004 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č.k. 5CoP/89/05-88 zo dňa 29.12.2005 obmedzená v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je schopná sama seba zastupovať pred súdmi, orgánmi verejnej správy, peňažnými a finančnými ústavami, orgánmi činnými v trestnom konaní, notárskymi úradmi, nie je schopná zúčastniť sa volieb a referend, nie je schopná zložitých majetkových právnych úkonov, je schopná jednoduchých právnych úkonov a je schopná disponovať s finančnými prostriedkami týždenne vo výške 150 Sk. Zároveň jej súd ustanovil za opatrovníka dcéru U., ktorej vymedzil jej práva a povinnosti opatrovníka tak, že je oprávnená a povinná starať sa o oprávnenú, preberať za ňu dôchodok, zastupovať ju pred súdmi, orgánmi verejnej správy, peňažnými a finančnými ústavami, orgánmi činnými v trestnom konaní, notárskymi úradmi a spravovať jej veci tak, aby neutrpela žiadnu ujmu na svojich majetkových právach s tým, že úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu.

8. Na základe návrhu U. S. Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 07.07.2016 č.k. 12Ps/1/2015-125 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 14.07.2017 č.k. 17CoP/74/2016-138 odvolal opatrovníčku U. S. z funkcie opatrovníka nesvojprávnej U. a do funkcie opatrovníka pre nesvojprávnu ustanovil navrhovateľa - Mesto V.. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že predchádzajúca opatrovníčka U. S. si dlhodobo neplnila svoje povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie, zanedbávala starostlivosť o opatrovanú, nepreberala za ňu dôchodok, nesvojprávna nenavštevovala svoju ošetrojúcu lekárku, opatrovníčka sa u lekárky nesvojprávnej ani nezaujímal o jej zdravotný stav a bránila zamestnancom Mesta V. zistiť v domácnosti u nesvojprávnej, ako je o opatrovanú zo strany opatrovníčky postarané. V danom konaní súd zisťoval osobu, ktorá by bola spôsobilá a ochotná zabezpečovať nesvojprávnej vo funkcii hmotnoprávneho opatrovníka osobnú starostlivosť, avšak bezvýsledne. Z uvedeného dôvodu napriek nesúhlasu Mesta V. súd ustanovil nesvojprávnej tzv. verejného opatrovníka v súlade s ustanovením § 27 ods. 3 Obč. zákonníka (R 54/1984) v osobe navrhovateľa.

9. V preskúmvanej veci sa ustanovený opatrovník domáha zbavenia funkcie opatrovníka s poukazom na to, že nemá možnosť riadne si plniť úlohy vyplývajúce mu z tejto funkcie a navrhuje za nového opatrovníka ustanoviť syna nesvojprávnej X. u ktorého podľa zistených informácií nesvojprávna má bývať.

10. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že syn X. s ustanovením do funkcie opatrovníka nesvojprávnej nesúhlasil. S ustanovením za opatrovníka nesvojprávnej nesúhlasili ani ďalší príbuzní nesvojprávnej, ktorých súd oslovil. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že súd prvej inštancie v súvislosti so žiadosťou o prevzatie funkcie opatrovníka oslovil aj navrhovateľom v odvolaní označeného syna B. S., bytom E., B. XXX/XX, ktorý si výzvu súdu, či súhlasí s opatrovníctvom nesvojprávnej, prevzal (čo vyplýva z pripojenej doručenky), avšak na výzvu súdu nereagoval. Nebola tak dôvodná námietka navrhovateľa uvedená v odvolaní, že súd prvej inštancie sa s týmto príbuzným nesvojprávnej neskontoval a že názor tejto osoby v predmetnej veci súdom prvej inštancie nebol zabezpečený.

11. Odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom potvrdzujúcom rozhodnutí v konaní vedenom na odvolacom súde pod sp. zn. 17CoP/74/2016 uviedol, že pokiaľ navrhovaný opatrovník s funkciou opatrovníka pre nesvojprávneho nesúhlasí a s výkonom opatrovníctva nesúhlasí ani ďalšia príbuzná osoba, nie je iná možnosť, ako ustanoviť nesvojprávnej tzv. verejného opatrovníka v súlade s § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, teda orgán miestnej správy, ktorým je v danom prípade navrhovateľ - Mesto V., a to aj napriek jeho nesúhlasu, nakoľko nie je možné nájsť inú osobu, ktorá by bola v danom prípade ochotná a spôsobilá funkciu opatrovníka vykonávať, pričom opatrovník nesvojprávneho je povinný vystupovať za nesvojprávneho iba v právnych vzťahoch. Odvolací súd aj v posudzovanej veci na tomto vyslovenom právnom názore zotrváva. Za rovnakej situácie, keď žiaden z príbuzných nesvojprávnej U. S. nie je ochotný (a niektorí z nich ani spôsobilí) funkciu opatrovníka nesvojprávnej prijať a do tejto funkcie ich nie je možné ustanoviť proti ich vôli, ani odvolací súd nevidí inú možnosť, ako ponechať navrhovateľa vo funkcii opatrovníka nesvojprávnej. Odvolací súd pritom opakovane zdôrazňuje, že navrhovateľ zastupuje nesvojprávnu iba v právnych vzťahoch a nie je povinný vykonávať faktickú starostlivosť o nesvojprávnu, pričom z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že opatrovník vyvinul všetko úsilie pre to, aby mohol osobu nesvojprávnej riadne zastupovať, plne dostal výkonu svojej funkcie, urobil všetky potrebné úkony pre to, aby sa s nesvojprávnou osobne skontaktoval, takže za danej situácie nemožno ustanovenému opatrovníkovi nič vytknúť a nemožno od neho vyžadovať viac, pretože svoju funkciu vykonáva zodpovedne a s potrebným úsilím.

12. Z uvedených dôvodov odvolaciu súdu nezostávalo iné, ako uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh Mesta V. na zmenu opatrovníka potvrdiť, nakoľko niet inej osoby, ktorá by mohla byť ustanovená za opatrovníka nesvojprávnej.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).